

Шарнір С — найвибагливіший пункт сандвіч-структури, оскільки після етапу індивідуальної роботи необхідно знову синхронізувати студентів для подальшої співпраці. Для використання результатів індивідуальної роботи, можна запропонувати презентацію результатів в окремих робочих групах. Але це не завжди доцільно, оскільки етапи презентації дуже розлогі, а зміст має надлишковий характер. Доцільнішим є пояснення за допомогою прикладів, або використання запитань чи імпульсів. Закінчення шарніру С створює перехід до наступного етапу повідомлення інформації. Тривалість виходу залежить від того, чи опрацювання теми припиняється лише на цей момент і пізніше буде знову продовжене, або означає завершення більшої тематичної одиниці, семінару чи тренінгу. Із змістовним завершенням потрібно забезпечити трансфер нових знань у будні. Для цього певну підтримку може надати утворення намірів і допомога в запам'ятовуванні. Під час виходу необхідно отримати коментарі студентів про їхні враження, провести спільну рефлексію щодо навчального процесу і зробити висновки для майбутніх дій. У Шарнірі D закінчується «сандвіч», викладач дає завдання і рекомендації.

Можна запропонувати наступні рекомендації до організації «сандвічів»:

- на етапах презентації — компактне інформування на високому рівні;
- на етапах опрацювання — ставити важкі завдання, різних ступенів складності, використовувати багатоваріантність методів, що відповідають різним стратегіям навчання;
- обмежувати в часі етапи колективного навчання;
- відводити якнайбільше часу для етапів індивідуального навчання;
- організовувати шарніри з якнайбільшою перспективою;
- мінімізувати втрати часу та суперечок.

*Герасимович А. М., д-р екон. наук, професор
кафедри менеджменту банківської діяльності*

АУДИТОРНА РОБОТА ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА: ДОСВІД І НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

10-річний досвід читання лекцій і проведення практичних знань з студентами очної форми навчання з курсу «Аналіз банківської діяльності» дає підстави на виділення і систематизацію

окремих найважливіших організаційних, методичних і технологічних факторів, від яких залежить якість підготовки і конкурентноздатність спеціалістів з банківської справи. Це:

— у частині організаційних заходів, щодо оптимізації затрат часу на різні види аудиторної роботи. Організаційні заходи, прямо пов'язані з додатковим часом на технологію забезпечення викладу лекційного матеріалу — на демонстрацію слайдів, малювання таблиць на дошці, а на практичних заняттях — також дошка, креслення студентами аналогічних таблиць у робочих зошитах.

Цей час необхідний і в зв'язку з розширенням і перейменуванням вищевказаного курсу аналізу на курс «Аналіз діяльності кредитних установ» за рахунок введення для вивчення аналізу таких кредитних установ як кредитні спілки, лізингові компанії, ломбарди, інститути спільного інвестування та компанії по управлінню їх активами, недержавні пенсійні фонди.

З метою заощадження часу на організаційні заходи, досвід рекомендує максимально використовувати роздаткові конспекти схеми-лекцій, у яких студентами дописуються тільки окремі деталі або здійснюються розрахунки аналітичних показників на підставі фінансової звітності. А на практичних заняттях — наперед роздруковані аналітичні таблиці, конкретно до окремих задач-кейсів.

Варто зазначити, що в курсі аналізу, як і в бухгалтерському обліку, застосування слайдів ефективно тільки на узагальнюючому етапі для підведення підсумків, адже студент навчиться тільки тоді аналізувати, коли він здійснить технологію розрахунків спочатку разом з викладачем.

— у частині методів набуття студентами практичних компетенцій. До 80 % часу практичних занять необхідно використовувати на аналіз фінансової звітності кредитних установ, а по банках, у першу чергу, щоденного деталізованого за субрахунками балансу, який дає можливість аналізувати, наприклад, обсяги, якість, ризики кредитного портфелю та портфелю цінних паперів, чого не дає звітний на місячну чи квартальну дату баланс. Решта 20 %, йтиме на розв'язання цільових локальних аналітичних задач-кейсів.

Підвищення мотивації студентів до систематичного навчання та розвитку творчого мислення. Це вже давно апробовані конспекти-схеми лекцій, які побудовані на цільовому розвитку теми що вивчається, а також кейси, які на відміну від звичайних розрахункових задач сприяють креативному підходу в розв'язанні поставленої в умові задачі проблеми.

Імплементация інформаційних технологій у практику забезпечення якості підготовки спеціалістів. Як варіант, на підставі комп'ютерних щоденних деталізованих балансів кредитної установи, в першу чергу банку, які повинні знаходитися в базі даних навчально-тренувального банку факультету, та розробленої програми, здійснюються розрахунки і складання необхідних аналітичних таблиць, наприклад, із структури кредитного портфелю за категоріями ризику або оцінки фінансового стану банку (виходячи із груп показників: достатність капіталу, ділова активність, ліквідність, прибутковість (ефективність управління). Їх студенти аналізують і опитують.

Надбаний досвід минулого актуальний і сьогодні.

*Дерев'янка Т. М., канд. філос. наук,
доц. кафедра філософії*

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ НАВЧАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОГО ДИСКУРСУ З КУРСУ «ЕТИКА»

Однією із найважливіших проблем сучасного навчально-педагогічного дискурсу української вищої школи є поєднання, зорієнтованих на саморозвиток особи, принципів індивідуалізації навчання із необхідністю формалізації, стандартизації навчального процесу. У взаємозв'язку із зазначеною проблемою, актуалізується тема інноваційних моделей навчально-педагогічного дискурсу та сучасних методик співпраці викладача та студентів. Спробую висловитися щодо окремих аспектів зазначеної проблематики на основі досвіду навчально-педагогічного дискурсу з курсу «Етика», який впроваджений за вибором університету та викладається для студентів усіх факультетів КНЕУ.

Принагідно, варто пам'ятати про співіснування як різних парадигм гуманітарних досліджень (класична, некласична, постмодерністська), так і типів педагогіки, якими може послуговуватися викладач у своїй професійній діяльності. Свого часу російський філософ Г. Батіщев на основі відношення до невичерпного онтологічного джерела — світу дитинства виокремлював три логічні типи педагогіки: а) педагогіку формування; б) педагогіку здібностей, або розвитку заради розвитку; в) педагогіку виховання, або співтворчості.